

PAH A DILATÁCIA PĽÚCNICE

M. KALDARÁROVÁ

12. SYPOZIUM
PRACOVNÍ SKUPINY
PLICNÍ CIRKULACE
2018

hotel Galant, Lednice | 12. - 13. Žúna

12. SYMPOZIUM

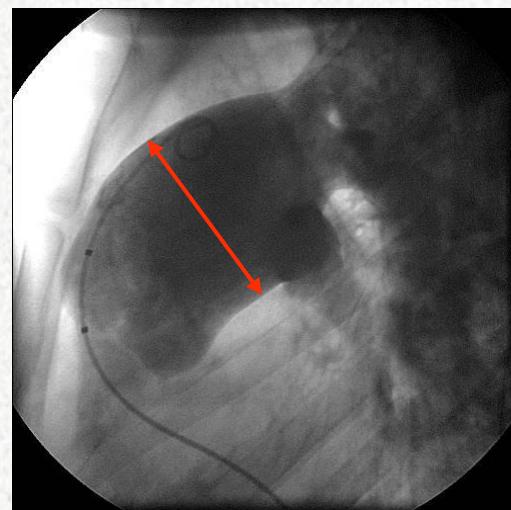
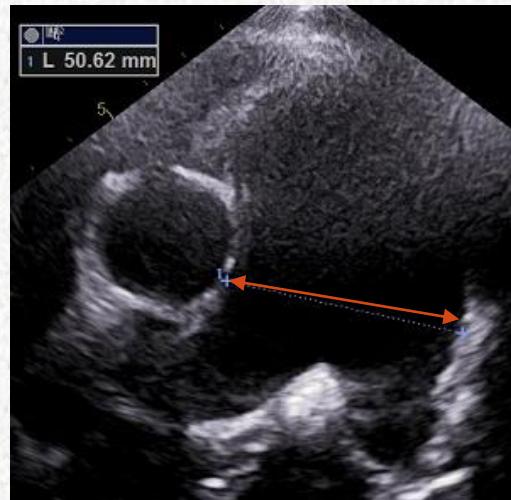
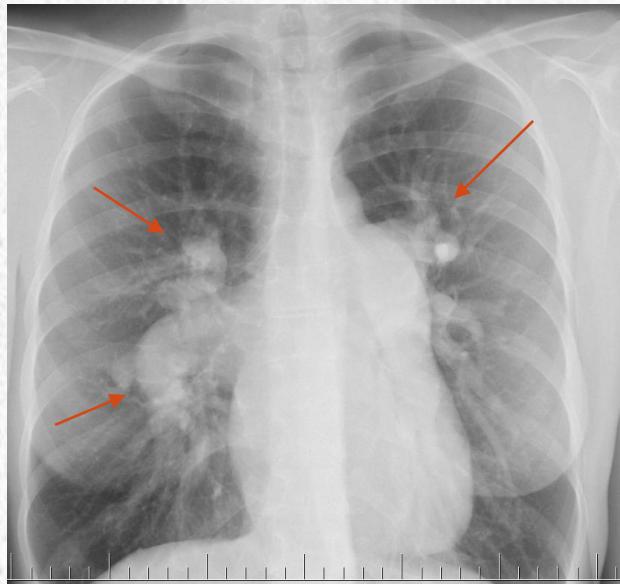
PRACOVNÍ SKUPINY
PLICNÍ CIRKULACE

hotel Galant, Lednice | 12. - 13. října 2018

	Nemám konflikt zájmů	Mám konflikt zájmů	Specifikace konfliktu (vyjmenujte subjekty, firmy či instituce, se kterými Vaše spolupráce může vést ke konfliktu zájmů)
Zaměstnanecký poměr	X		
Vlastník / akcionář	X		
Konzultant	X		
Přednášková činnost	X		
Člen poradních sborů (advisory boards)	X		
Podpora výzkumu / granty	X		
Jiné honoráře (např. za klinické studie či registry)	X		

DILATÁCIA PLÚCNICE ..?

- KLINIKA
- ZOBRAZOVACIE METÓDY

NORMÁLNE ROZMERY PĽÚCNICE ..?

ECHOKG:

→ Van BUCHEM (1955)

- 22-33mm

→ BOUTIN (1994)

- AP $24 \pm 4\text{mm/m}^2$ BSA
- anulus AP / Ao 1.1
- kmeň AP / Ao asc. 1.09

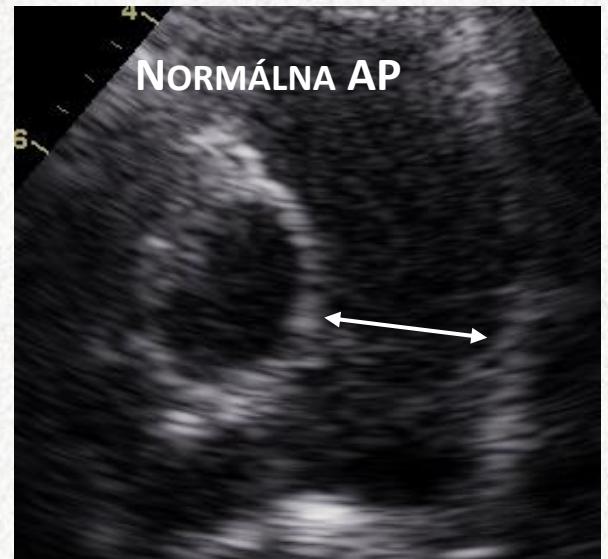
CTA:

→ CASTAÑER (2006) – 28mm

→ KARAZINCIR (2008)

- $26.6\text{ mm} \pm 3\text{mm}$
- M $27 \pm 2.8\text{mm}$ / F $25.9 \pm 3\text{mm}$

Norma: do 29-30mm?

Van Buchem FSP. Idiopathic dilatation of the pulmonary artery. Dis Chest 1955;28:326.

Boutin C. Dilatation idiopathique de l'arterie pulmonaire: aspects echocardiographiques. Arch Mal Coeur Vaiss 1994;87:663–666. 25.

Castaner E. Congenital and acquired pulmonary artery anomalies in adult: radiologic overview. Radio Graphics 2006; 26:349–371.

Karazincir S. CT assessment of main pulmonary artery diameter. Diagn Interv Radiol 2008; 14(2):72-4.

NORMÁLNE ROZMERY PĽÚCNICE ..?

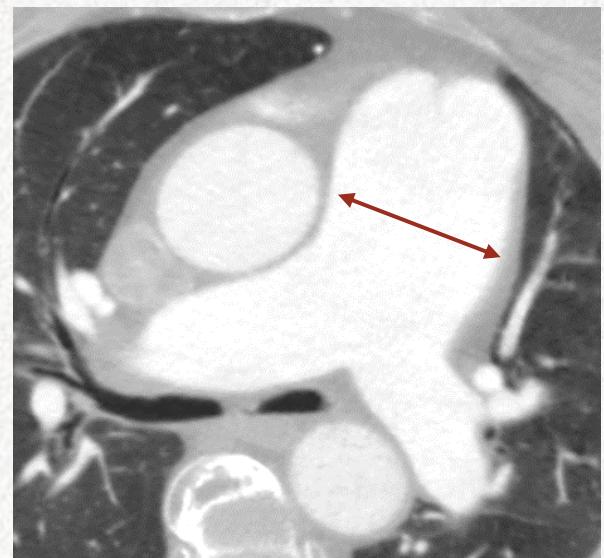
Framingham heart study (2012) – CTA:

- **Diameter pľúcnice (AP)** – stred 25.1mm
  - horná hranica: M 28.9mm / F 26.9mm
- **Pomer diametra AP / Ao asc.** – stred 0.77
  - horná hranica normy 0.91
  - **ak > 1 v.s. PH** (senzitivita 70%, špecificka 92%)

LEE (2015) – CTA (813 zdravých jedincov / 2547 celk.):

- **Diameter pľúcnice (AP)**
  - stred M 26.5 / F 25.8mm
  - horná hranica: M 31.3mm / F 29.6mm
- **Pomer diametra AP / Ao asc.**
  - stred 0.87
  - horná hranica: M 1.05 / F 1.03

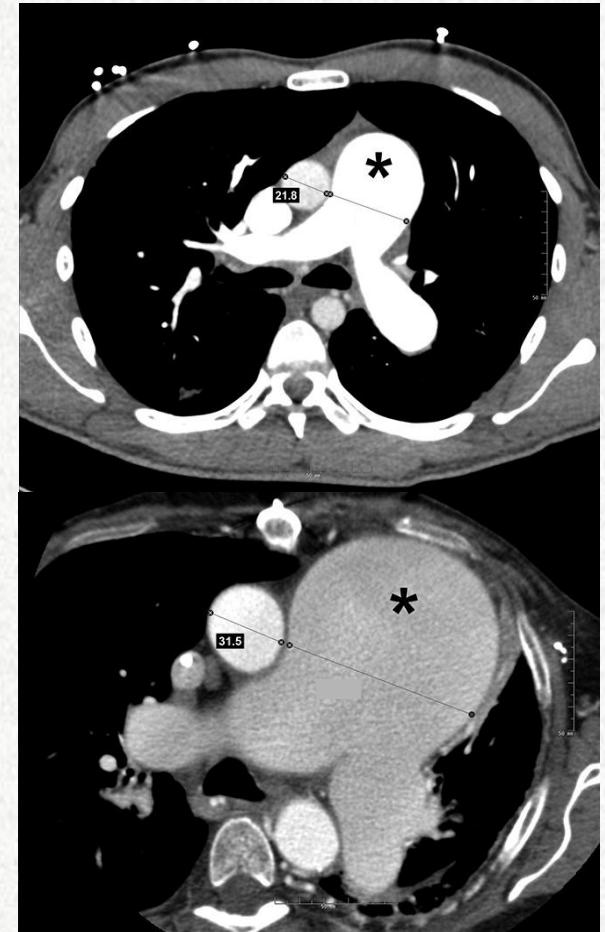
Norma: do 29-30mm?

NORMÁLNE ROZMERY PĽÚCNICE ..?

Faktory ovplyvňujúce rozmer AP:

- Pohlavie
- Vek
- Obezita
- Fajčenie
- Hypertenzia
- Diabetes

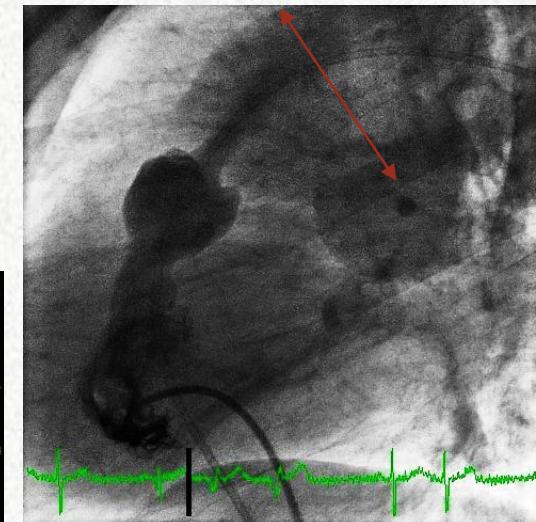
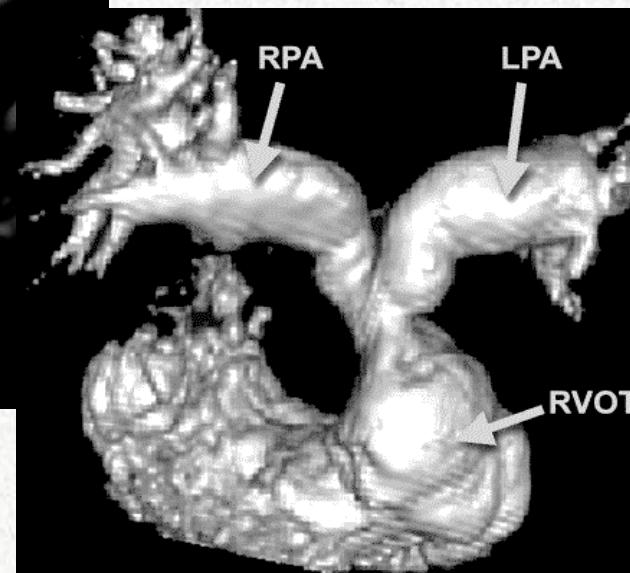

PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- Idiopatická (aneuryzmatická) dilatácia AP
(bez zjavnej príčiny, bez dokázanej patológie, 2/3 pac. asymptomatickí)
- Choroby → reumatické, och. spojiva
  - vaskulitídy
  - syfilis, tuberkulóza, ...
- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
  - L-P skrat ($\uparrow$ prietok cez pľ. riečisko) – najviac PDA, ale aj ASD
  - závažná regurgitácia pľ. chlopne – po TOF
  - poststenotická dilatácia AP – pri PS valv., aj pri ľahkej PS
  - PAH ($\uparrow$ tlak v pľ. riečisku) – Eisenmenger. sy., CTEPH, ...
  - chron. ochorenia pľúc – emfyzém, ...
  - sleep apnoe
  - hypoxia, expozícia vysokej nadmorskej výške

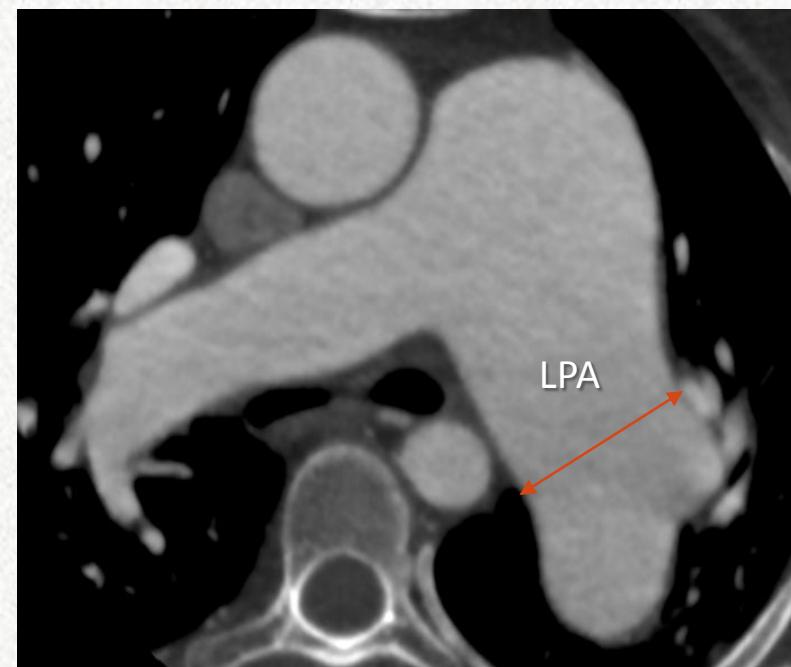
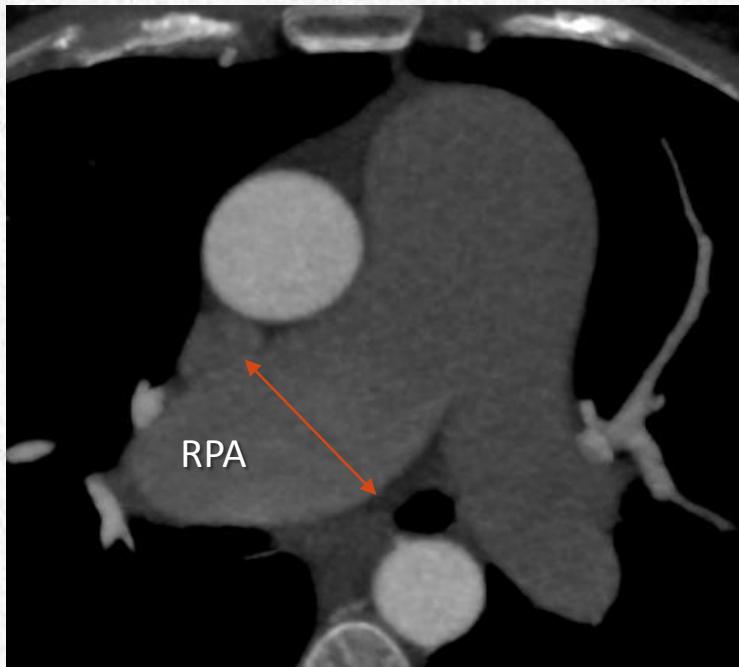
PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
→ PS s poststen. dilatáciou AP

PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
→ **patol. streaming do vetiev / distribúcia toku LPA/RPA**

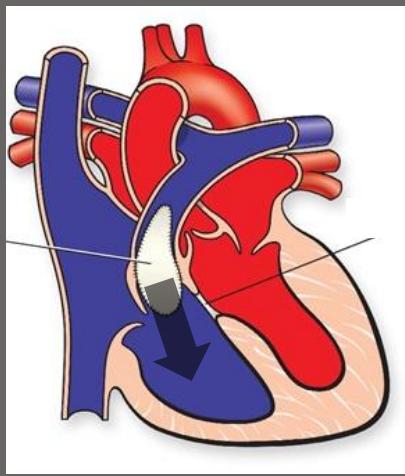
PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
→ agenéza / uzáver LPA, dilat. RPA

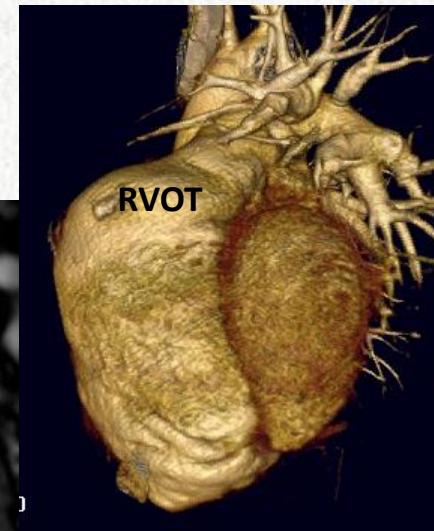
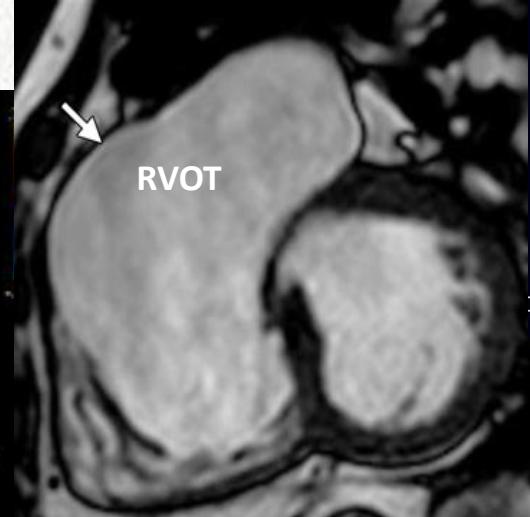
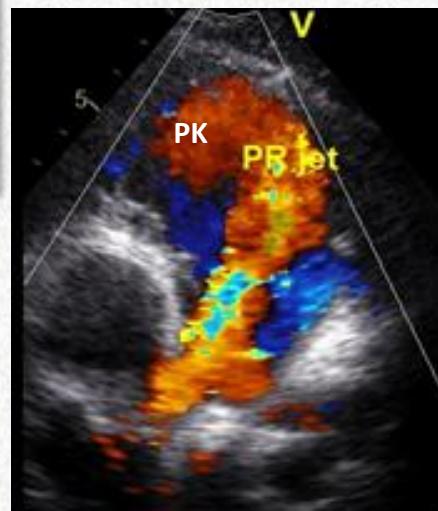

PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
  - závažná regurgitácia pl. chlopne – po op. TOF

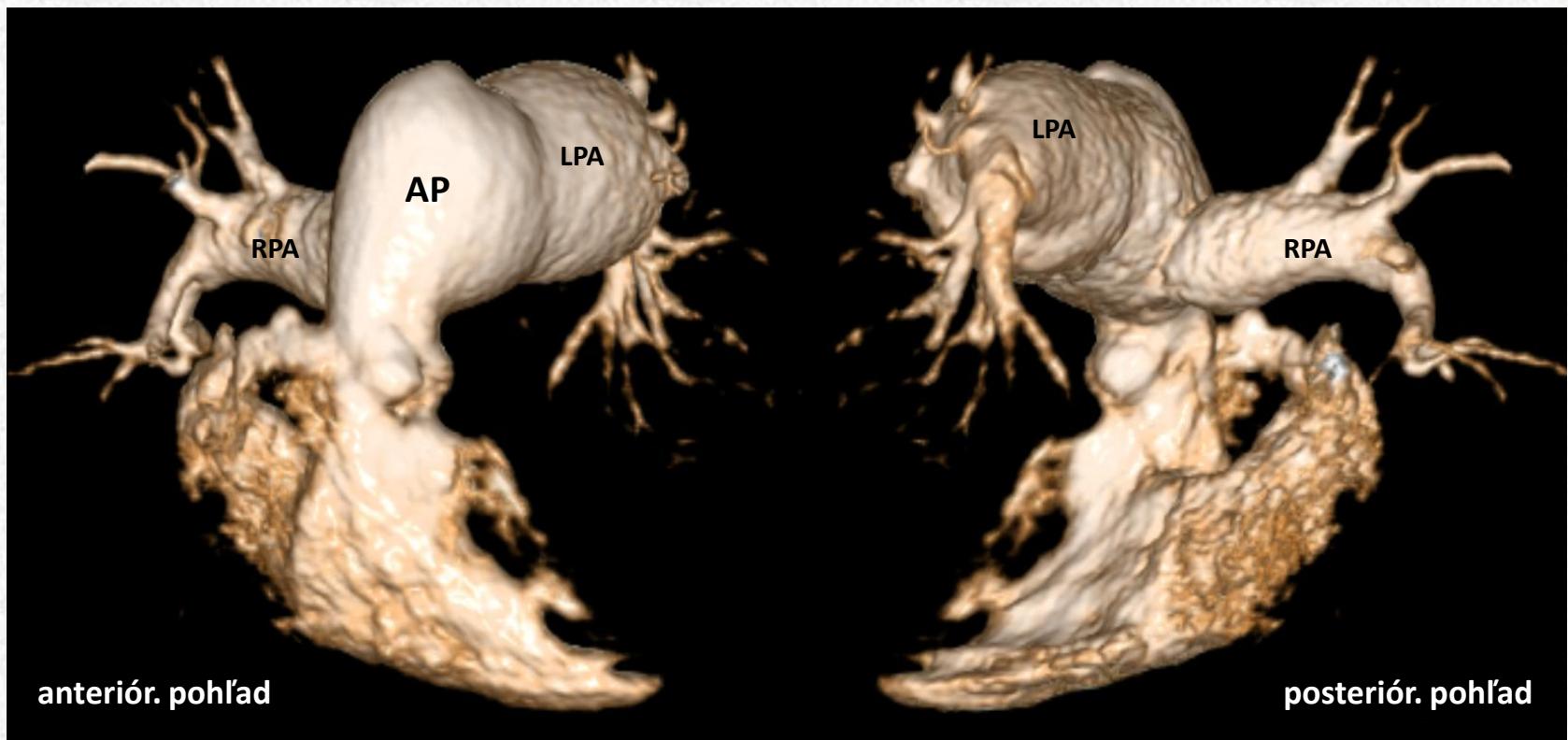

- dilat. PK
- dilat. RVOT
- dilat. prox. AP

PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

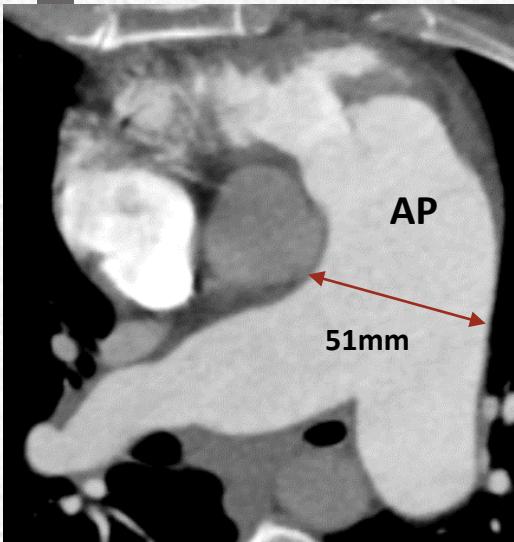
- Dlhodobá expozícia patol. stavu / hemodynamike
  - závažná regurgitácia plŕ. chlopne – po op. TOF
  - DILAT. AP

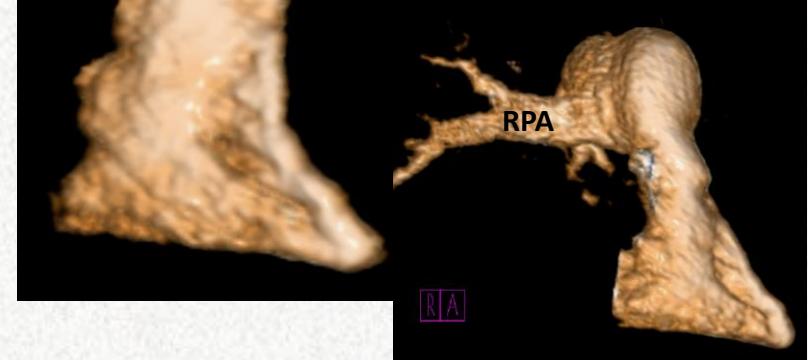
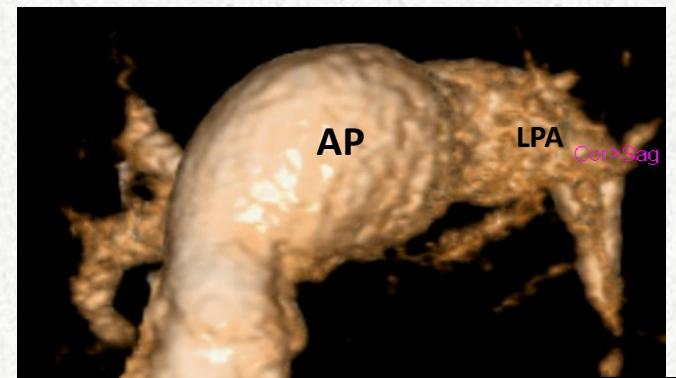
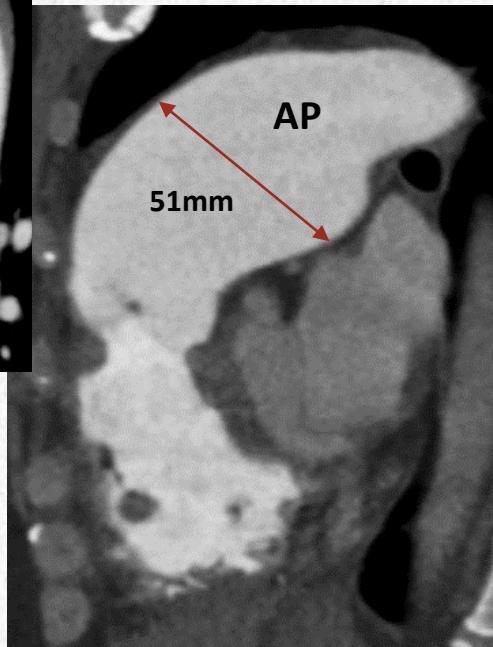
PRÍČINY DILATÁCIE PĽÚCNICE

- **Idiopatická (aneuryzmatická) dilatácia AP**

(bez zjavnej príčiny, bez dokázanej patológie, 2/3 pac. asymptomatickí)

47-r. F,
mierne ↓ výkonnosť,
inak asymptomatická

70-r. M, asymptomatický, náhodný nálež

DILATÁCIA PĽÚCNICE A PAH

Eisenmengerov syndróm =

- objemové preťaženie (skrat) + tlakové preťaženie (PAH)

Dilatácia AP =

- LaPlace'ov zákon s pôsobením ↑ tlaku na stenu AP
- pat. zmeny v stene ciev
- ateroskleróza
- mukoidná degenerácia
- fragmentácia elastických vlákien
- fibróza....
- ďalšie rizikové faktory???

DILATÁCIA PĽÚCNICE A PAH

Eisenmengerov syndróm =

- objemové preťaženie (skrat) + tlakové preťaženie (PAH)

Klinické dôsledky dilatácie AP

- trombóza v AP
- útlak bronchov
- útlak ľavej koronárnej artérie
(Left Main Coronary Artery Compression Syndrome, LMCS)
- diseckcia AP / ruptúra

DILATÁCIA PĽÚCNICE A PAH

Útlak ľavej koronárnej artérie

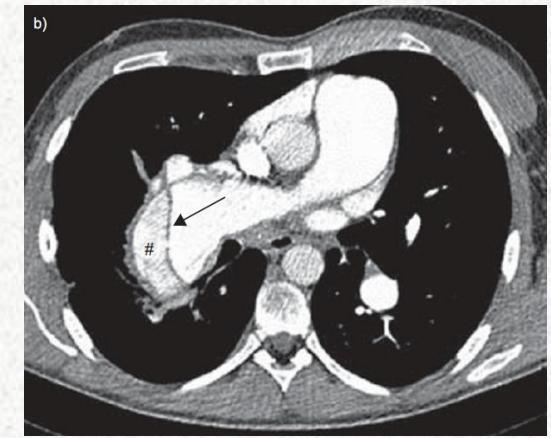
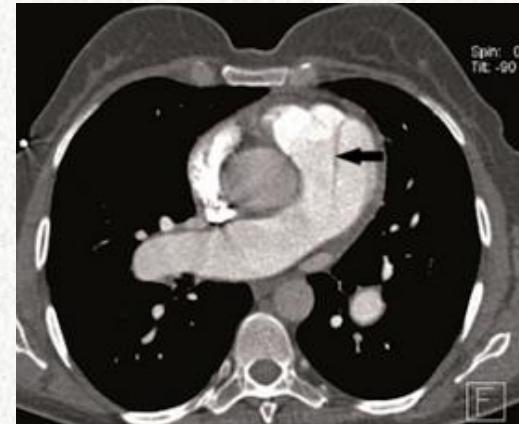
- výskyt v 5% - 19% - 44%
- diameter AP 48mm (= nezávislý rizik. faktor)
- a/alebo AP/Ao =2
- zalomenie LCA alebo asymetrická ostiálna stenóza
- bez aterosklerot. zmien na CA
- anginózne bolesti / AKS / arytmie (dôsledok ischémie?) / dysfunkcia LK → ex.
- zhoršené /provokované námahou

DILATÁCIA PĽÚCNICE A PAH

Disekcia / ruptúra AP

- výskyt ?? (25% SCD u pac. s PAH)
- väčšinou dg. až post mortem
- rizik. f:
  - AP > 48mm / > 75mm ??
  - progresia AP 2mm/rok
  - mPAP > 50mmHg
  - dlhšie trvanie PAH
- vzniká v mieste aneuryzmy (MPA / vetva AP)
- často spôsobené iatrogénne
(napr. pri RHC)

Demerouti EA. Complications Leading to Sudden Cardiac Death in Pulmonary Arterial Hypertension. Respiratory Care 2013; 58 (7): 1246-1254.

Florczyk M. Acute and chronic dissection of pulmonary artery: new challenges in pulmonary arterial hypertension? Pulmonary Circulation 2018; 8(2) 1–6.

Degano B. Fatal dissection of the pulmonary artery in pulmonary arterial hypertension. Eur Respir Rev 2009; 18: 113, 181–185.

DILATÁCIA PĽÚCNICE A PAH

Disekcia / ruptúra AP

- nemáva typ. falošný lúmen
- krvácanie do pleurál. dutiny alebo do perikardiál. vaku (tamponáda)
- klinika:
  - bolesti na hrudníku,
  - kard. dekomp.
  - exitus (akút. / chron.)
- Th: urgent. LuTx (+ HTx)

/ implatácia stent graftu

Demerouti EA. Complications Leading to Sudden Cardiac Death in Pulmonary Arterial Hypertension. Respiratory Care 2013; 58 (7): 1246-1254.

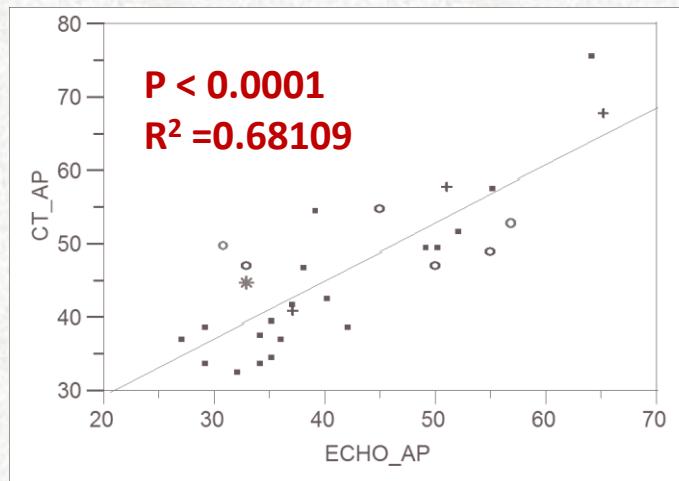
Florczyk M. Acute and chronic dissection of pulmonary artery: new challenges in pulmonary arterial hypertension? Pulmonary Circulation 2018; 8(2) 1–6.

Degano B. Fatal dissection of the pulmonary artery in pulmonary arterial hypertension. Eur Respir Rev 2009; 18: 113, 181–185.

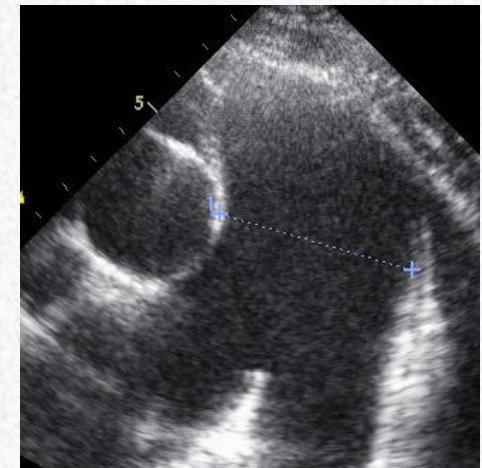
NÚSCH – DILATÁCIA PLÚCNICE

CTA - AP (N=29)   ECHO - AP (N=47)

AP diameter - medián 39mm (22-64mm)
→ AP > 40mm = 15pac. (31,9%)
→ **AP > 50mm** = **8pac. (17%)**

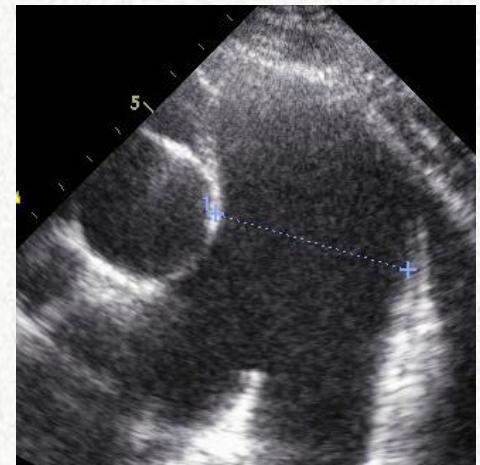
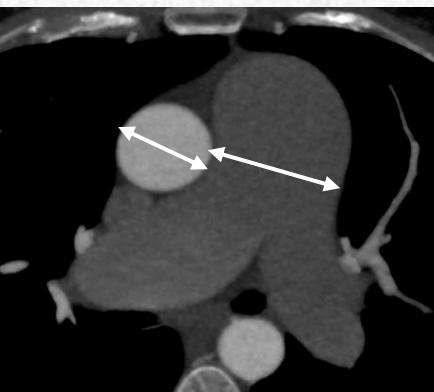

AP diameter - medián 47mm (33-76mm)
→ AP > 40mm = 19pac. (65,5%)
→ **AP > 50mm** = **8pac. (27,6%)**

NÚSCH – POMER AP/AO

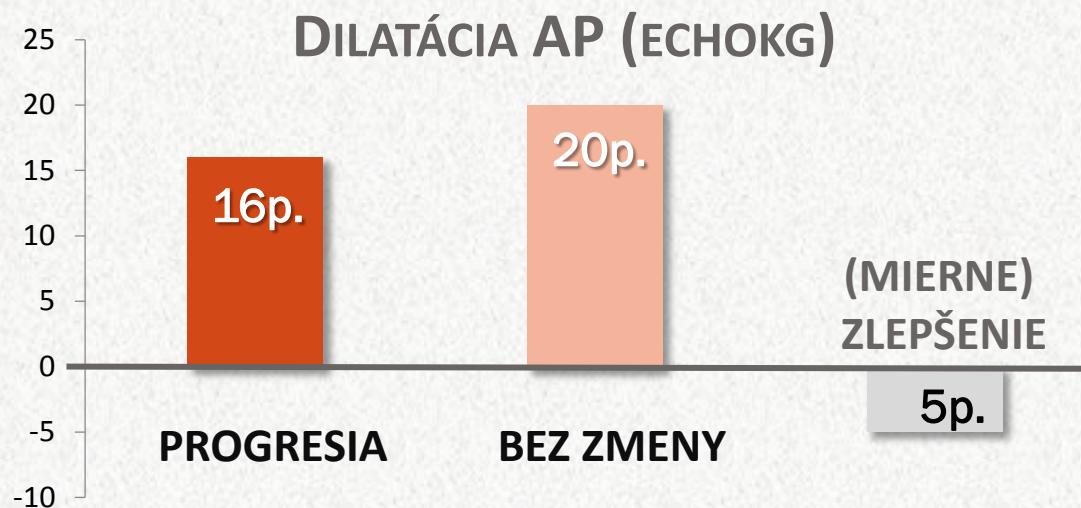
CTA - AP (N=29)   ECHO - AP (N=47)

Pomer AP / Ao - medián 1,1 (0,8-2,3)

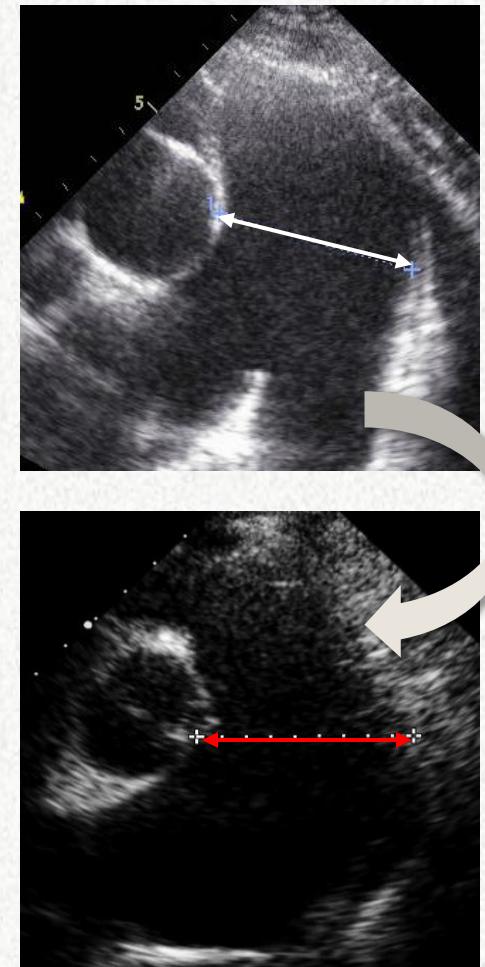
→ AP/Ao < 1,2	= 6pac. (20,7%)
→ AP/Ao ≥ 1,5	= 14pac. (48,3%)
→ AP/Ao ≥ 2	= 3pac. (10,3%)

NÚSCH - VÝVOJ DILATÁCIE PĽÚCNICE

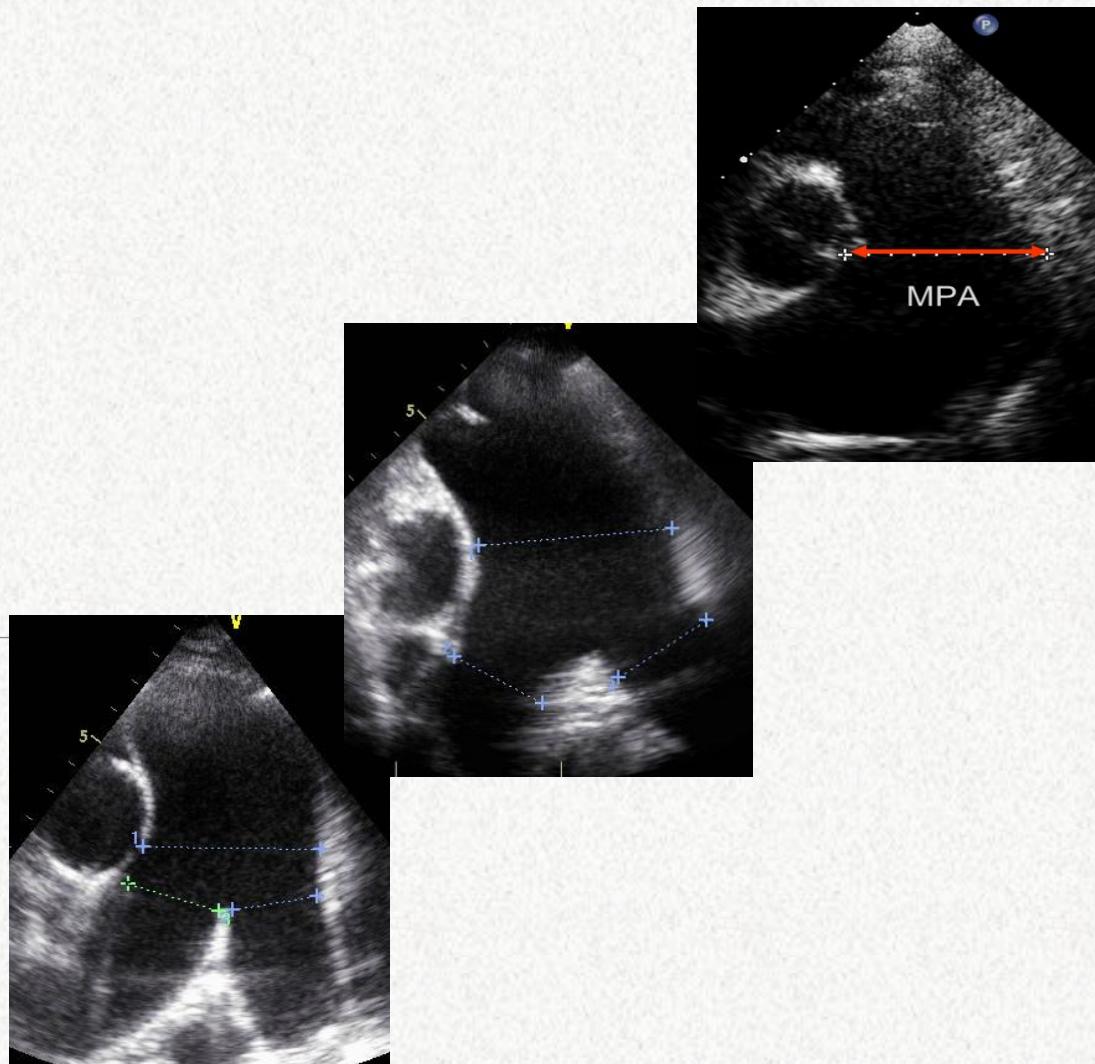
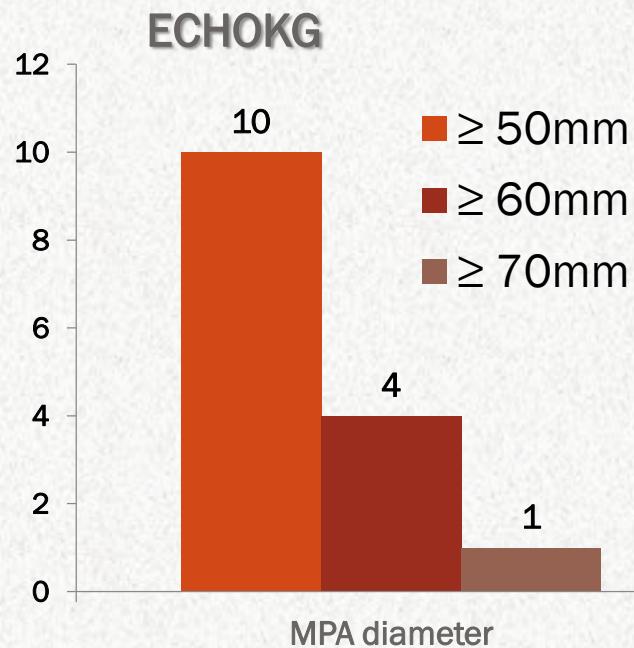

Dilatácia AP :

- medián sledovania - 4,4 roka (0,5-8,7 r.)
- pomalá progresia ($\leq 1\text{mm}/\text{rok}$) = 6 pac.
- **rýchla progresia ($\geq 2\text{mm}/\text{rok}$) = 4 pac.**

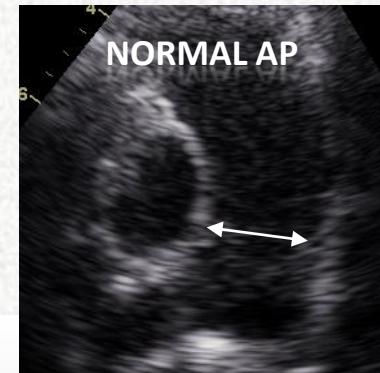

NÚSCH – EXTRÉM. DILAT. PLÚCNICE

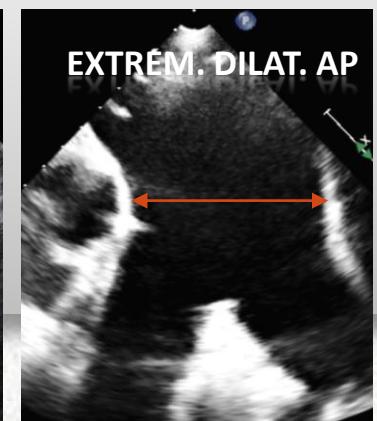
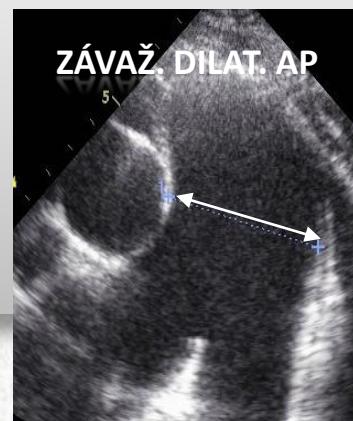
NÚSCH – DILATÁCIA PĽÚCNICE

- AP diameter
  - indexované na výšku pacienta (mm/m)

Dilatácia = ak $\text{MPA} \geq 15 \text{ mm/m výšky}$

- mierna $15 - 20 \text{ mm/m}$
- závažná $> 20 \text{ mm/m}$
- extrémna $> 25 \text{ mm/m}$

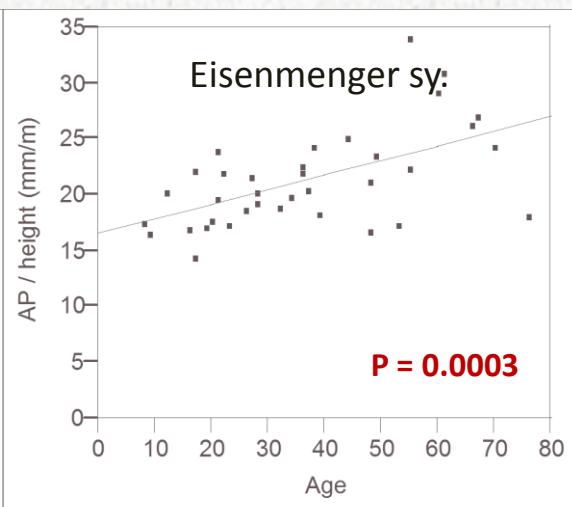
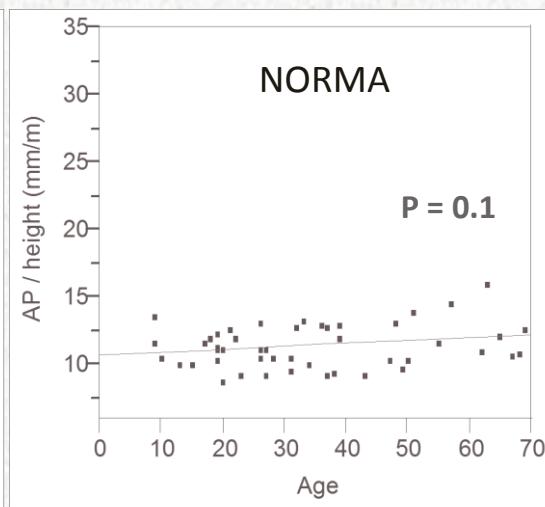
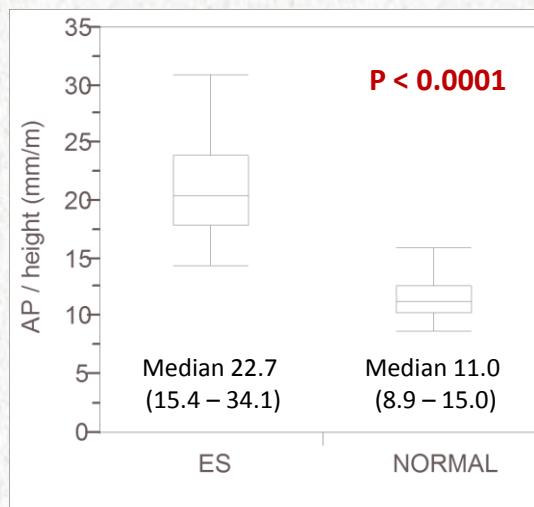

NÚSCH – AP

- porovnanie s NORMOU

AP dilatácia =

- u všetkých pacientov s ES
- progresívna s vekom u ES / nie u NORMY
- **žiadna korelácia s pohlavím**

AP diameter / m

AP diameter / m, progresia s vekom – NORMA vs Eisenmenger sy.

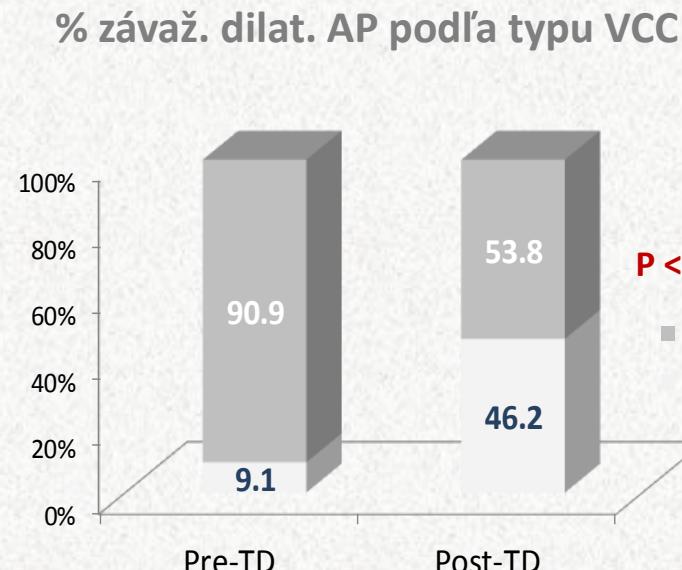
NÚSCH – DILATÁCIA PĽÚCNICE

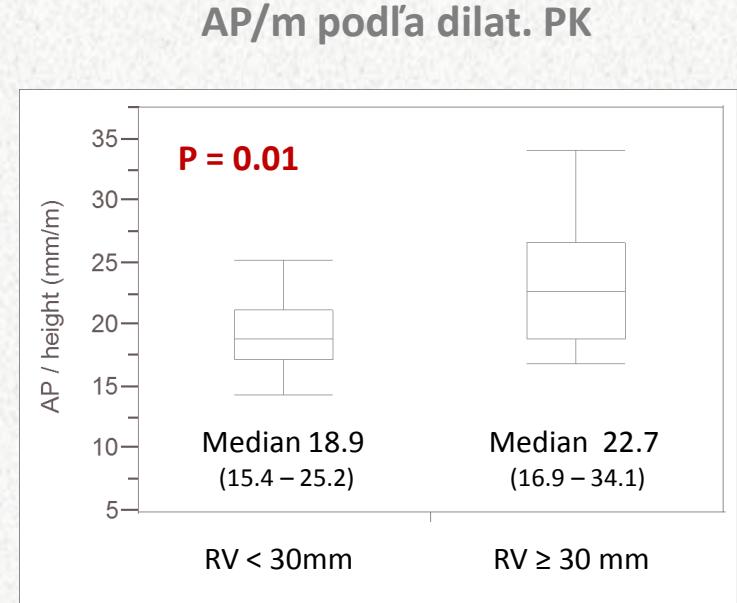
AP DILATÁCIA JE VÝRAZNEJŠIA

u pre-trikuspid. defektov

ak dilat. PK ($\geq 30\text{mm}$)

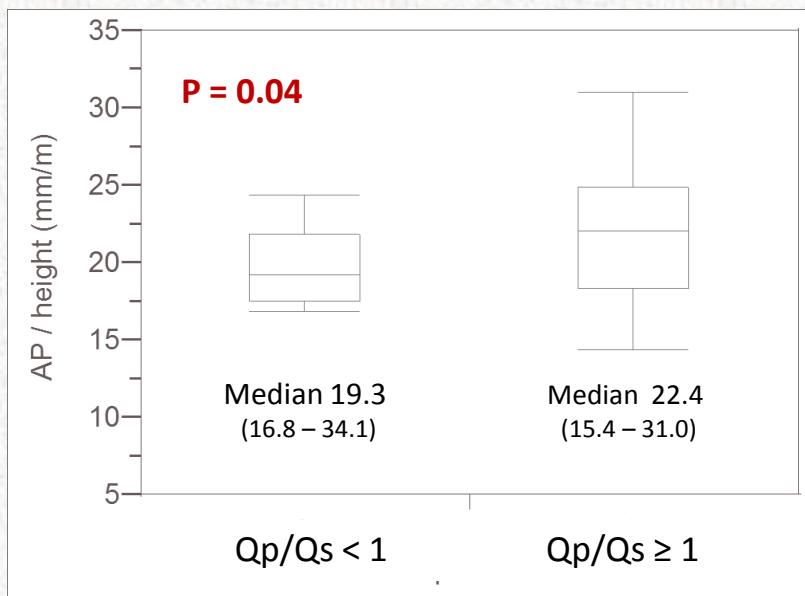

NÚSCH – AP

- podľa hemodynamiky

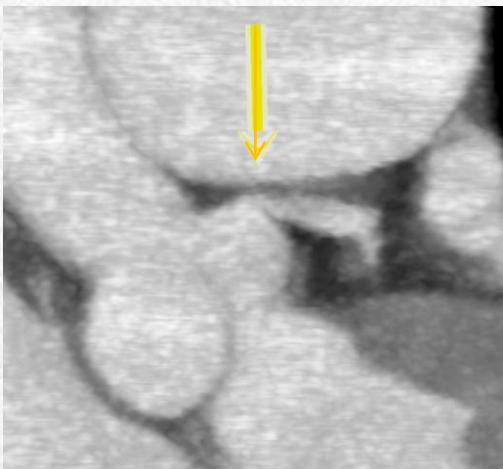
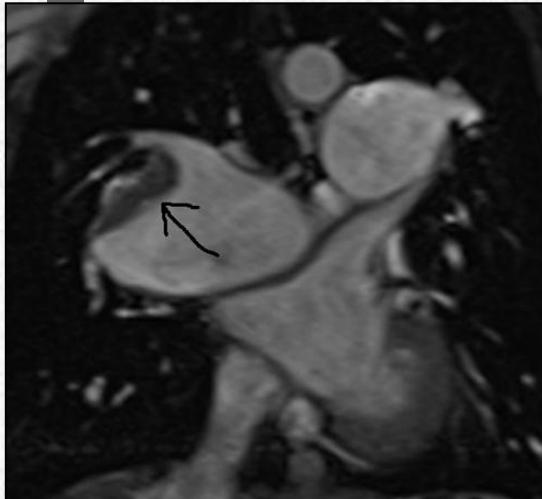

AP DILATÁCIA JE VÝRAZNEJŠIA

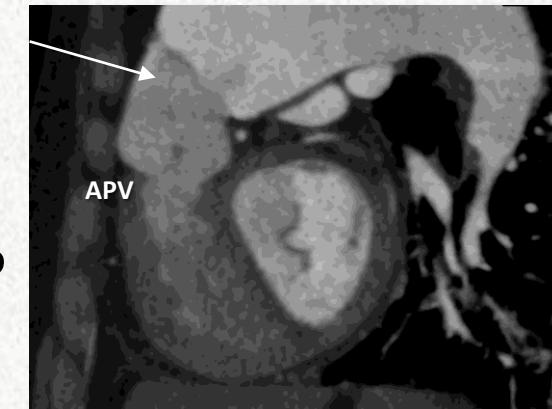

- pri $\uparrow$ pl. prietoku ($Qp/Qs \geq 1$)
- žiadna korelácia s tlakom v AP

NÚSCH – KOMPLIKÁCIE DILAT. AP

- TE komplikácie = 3 pac.
  - 2 pac. - už predtým známy nález TE
  - 1 pac. - nový nález nemého TE v RPA
- Útlak bronchu = 0 pac.
- Disekcia / ruptúra AP = 0 pac.
- Útlak LCA (hlavný kmeň) = 6 pac.
  - bez dokázanej ischémie (ergometria)
  - ale ....
  - 2 pac. - (nejasné) bolesti na hrudníku
  - 1 pac. - ....

ZÁVER

- **DILAT. AP →**
  - prakticky u všetkých pacientov s Eisenmengerovým sy.
  - výraznejšia je prít. už u mladých a postupne často progreduje
- na dilatáciu AP má vplyv plúcna hemodynamika
  - objemové preťaženie (skrat)
  - tlakové preťaženie, aj keď sa nezdá priama korelácia
    - + turbulencia prietoku a zmeny na úrovni mikrocirkulácie
    - + aj vplyv dilatovanej RV
- často extrémna dilatácia AP – **aneuryzma > 5-7cm (> 40mm?)**
  - riziko tromboembolickej príhody
  - riziko disekcie / ruptúry
  - riziko útlaku LMCA

d'akujem za pozornosť ...